

Justitiedepartementet

Ert tjänsteställe, handläggare
Justitiedepartementet, L4
Dan Leeman

Ert datum
2021-11-22

Er beteckning
Ju2021/03838

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV LEDS JUR, Johanna Carlsson,
0723-878687, johanna.carlsson@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över betänkandet Granskning av utländska direktinvesteringar (SOU 2021:87)

**Svar före
2022-02-22**

Försvarsmakten delar utredningens slutsatser i stort och är enig med utredningen om att förslagen stärker skyddet för Sveriges skyddsvärda verksamhet. Härutöver vill Försvarsmakten framföra följande synpunkter.

Det är viktigt att tillämpningsområdets utformning möter lagstiftningens ändamål, att hindra utländska direktinvesteringar som kan skada Sveriges säkerhet, allmän ordning eller allmän säkerhet. Det bör i det fortsatta lagstiftningsarbetet därför övervägas om inte verksamhet som tillhandahåller kritiska insatsvaror inom livsmedelsförsörjningen ska omfattas av granskningssystemet, i vart fall rörande insatsvaror till primärproduktion som inte omfattas av tillämpningsområdet i övrigt. Vidare anser Försvarsmakten att lagstiftningen skulle tjäna på ett tydliggörande om att verksamhet som tillhandahåller energi som kritisk insatsvara utgör samhällsviktig verksamhet och omfattas av granskningssystemet. Slutligen, frågan om verksamhet som ger ut ett allmänt nyhetsmedium bör omfattas av lagstiftningen eller inte bör, utifrån de möjliga effekterna av en antagonists påverkan, beaktas i det fortsatta arbetet.

Försvarsmakten efterfrågar ett förtydligande av föreslagen upplysningsskyldighet för kommuner och regioner samt, i den utsträckning som regeringen bestämmer, statliga myndigheter. Försvarsmakten förutsätter att skyldigheten att lämna uppgifter till granskningsmyndigheten avser uppgifter inom ramen för ärenden enligt lagen (2022:000) om anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar. Detta behöver dock tydliggöras då föreslagen utformning saknar avgränsning.

Vidare önskar Försvarsmakten ges en rätt att överklaga granskningsmyndighetens beslut, i likhet med den särskilda överklaganderätt som finns i lagen (2003:389)

(JCA)

om elektronisk kommunikation. Som utredningen konstaterat är Försvarsmakten en av de två myndigheter som har den bästa bilden av säkerhetsläget och hotbilden mot Sverige. Även om samverkan med granskningsmyndigheten troligen kan leda till bra genomslag för Försvarsmaktens bedömning i ett ärende, behövs en möjlighet att överklaga när myndigheterna inte har samma uppfattning. En särskild överklaganderätt är motiverad utifrån lagens syfte och de stora risker som ett beslut som inte Försvarsmakten delar från ett säkerhetsperspektiv kan ha för bl.a. Sveriges säkerhet. Det kan noteras att en sådan överklaganderätt nu även föreslås inom ramen för Rymdlagsutredningens betänkande (SOU 2021:91).

Försvarsmakten har noterat att utredningen inte behandlat frågan om situationen vid höjd beredskap. Det hade varit önskvärt om sådana överväganden görs i det fortsatta arbetet.

Avslutningsvis talar enligt Försvarsmaktens mening mycket för att antalet anmälningar och granskningar kommer bli fler än vad utredningen tagit höjd för. Därtill måste beaktas att tillämpningsområdet ännu inte fått sin slutliga utformning i vissa delar, däribland när det gäller verksamhet som rör framväxande teknologier och annan strategiskt skyddsvärd teknologi. Mot denna bakgrund finns svårigheter att analysera förslagens eventuellt tillkommande ekonomiska konsekvenser för Försvarsmakten och risk för ökat resursbehov framöver.

Försvarsmakten har i övrigt inga synpunkter.

I beredningen av ärendet har deltagit chefsingenjör Staffan Strömbäck, HKV LEDS PLANEK, handläggarna Malin Tornberg, HKV LEDS INRI, och Jenny Remén, MUST, samt tf. sektionschef Helene Arango Magnusson, LEDS JUR.

Detta remissyttrande har beslutats av chefsjurist Carin Bratt. I den slutliga handläggningen har försvarsjurist Johanna Carlsson deltagit som föredragande.

Carin Bratt
Chefsjurist

Johanna Carlsson
Försvarsjurist

Sändlista
Justitiedepartementet

För kännedom
Försvarsdepartementet
HKV LEDS INRI
HKV LEDS JUR
HKV LEDS PLANEK
MUST